

Motion till riksdagen 2007/08:Ju6

av Lena Olsson m.fl. (v)
med anledning av prop. 2007/08:31

Ändrade regler om gallring av åtalsunderlåtelse för unga lagöverträdare

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att uppgifter om åtalsunderlåtelse gällande brott som en person begått före 21 års ålder ska gallras efter fem år.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen ska låta utreda regler om tidigare gallring av samtliga uppgifter i belastningsregistret för unga lagöverträdare.

Motivering

Många typer av brott har tydliga orsaker i gärningsmannens sociala situation. Detta gäller i synnerhet för unga lagöverträdare. Regeringens förslag om tidigare gallring av uppgifter om åtalsunderlåtelse gällande brott som en person begått före 18 års ålder är positivt eftersom den unge på så sätt snabbare kan lägga begångna brott bakom sig. Uppgifter i belastningsregistret kan annars vara ett hinder i livet som riskerar att ha en negativ inverkan på den unges framtida liv.

Förslaget innebär att uppgifter om åtalsunderlåtelse gällande brott som en person begått före 18 års ålder ska gallras efter tre år. För övriga åldersgrupper ska uppgifterna gallras efter tio år, som idag. Som Justitiekanslern påpekat innebär det att det uppstår en stor tröskeleffekt avseende brott som är begångna före respektive efter myndighetsåldern.

Vi menar att samma argumentation som gör sig gällande avseende personer under 18 år även gäller yngre vuxna. Riksdagen har tidigare fattat beslut om en rad bestämmelser där personer under 21 år av rättsväsendet behandlas på ett särskilt sätt med hänsyn till deras unga ålder. Detta handlar exempelvis

Fel! Okänt namn på

om beaktande av personens ungdom vid straffmätning i domstol, att han eller hon inte kan dömas till livstids fängelse, möjlighet till överlämnande till vård inom socialtjänsten samt särskilda krav på skyndsamhet och diskretion vid häkttningsframställan och domstolsbehandling. Därför menar vi att den i lagstiftningen redan utförda distinktionen mellan unga vuxna och övriga kan sättas som en lämplig gräns för en generösare gallringsregel vad gäller åtalsunderlåtelser. Samtidigt är det av intresse att överbrygga alltför stora tröskelleffekter.

Uppgifter om åtalsunderlåtelse gällande brott som en person begått före 21 års ålder bör därför gallras efter fem år. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Regeringens proposition rör enbart gallring av uppgifter om åtalsunderlåtelse. Vi menar att det finns skäl för att även andra uppgifter i belastningsregistret ska kunna gallras tidigare än normalt när det gäller unga lagöverträdare. Det ligger i samhällets intresse att unga snabbt ska kunna lämna begångna brott bakom sig. Dessa möjligheter bör analyseras vidare.

Regeringen bör därför utreda regler om tidigare gallring av samtliga uppgifter i belastningsregistret för unga lagöverträdare. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Stockholm den 8 november 2007

Lena Olsson (v)

Torbjörn Björlund (v)

Egon Frid (v)

Elina Linna (v)

Alice Åström (v)

Rossana Dinamarca (v)

Siv Holma (v)

Eva Olofsson (v)